

Wiązka zadań – Tajemnice listy przebojów

Wiązka zawiera 25 zadań z zakresu kształcenia językowego. Generalnie zadania dotyczą powtórzenia wiadomości z zakresu fleksji, składni i słowotwórstwa oraz elementów ortografii. Wśród zadań są również 2 takie, które pozwalają sprawdzić umiejętności argumentowania oraz odwołując się do znajomości lektur.

Wiązka opiera się na pracy uczniów z wygenerowaną z portalu <https://open.spotify.com> listą polskich przebojów muzycznych. Wiele z nich jest na pewno znana uczniom. Przed wykorzystaniem wiązki trzeba też zwrócić się do uczniów z prośbą, by przygotowali również swoją listę przebojów – 10 tytułów utworów muzycznych (najlepiej polskich lub takich, których tytuły są przetłumaczone na język polski). Do tej właśnie listy uczniowskich będą odwoływały się niektóre zadania wiązki. Należy też pamiętać, że uczniowie, którzy nie przygotowują własnych list mogą w odpowiedziach wykorzystywać tytuły przygotowane przez kolegów; Również pozostali uczniowie mogą w tych zadaniach wpisywać przykłady podawane przez innych.

Najlepiej, żeby wiązka była realizowana w całości, w razie potrzeby można jednak rozdzielać zadania i wykorzystywać je pojedynczo lub w mniejszych grupach.

Tak jak zawsze, warto pamiętać, aby nie zostawiać uczniów „sam na sam” z zadaniami. Wiązka nie jest testem, między innymi dlatego nie ma punktacji do zadań. Ma służyć do pracy na lekcji lub na zajęciach dodatkowych. Przy wspólnej pracy jest bowiem możliwość przedyskutowania propozycji odpowiedzi uczniowskich, wyjaśnienia niektórych zagadnień, oraz zorientowania się, co sprawia uczniom problemy.

Nr zadania	Wymaganie egzaminacyjne	Poprawna lub proponowana odpowiedź
1.	II.1.1) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi;	A. Duszki, Światłocienie, Skandal, Otchłań, Barcelona, Bujda; <i>W przypadku rzeczownika Kaonashi warto chwilę zatrzymać się i wyjaśnić znaczenie tego słowa; zwrócić uwagę na jego obce pochodzenie oraz fakt, że dosłowne tłumaczenie nie jest rzeczownikiem.</i> <i>Kaonashi, dosł. bez twarzy – istota w masce i zwiewnej szacie. Z natury milczący i uprzejmy, Kaonashi przejmując emocje i charakter osób, z którymi przebywa.</i>
2.A	II.1.2) rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, osób, czasów i rodzajów gramatycznych – rozumie ich funkcje w wypowiedzi;	Przyjacielu – liczba pojedyncza, wołacz <i>W tym zadaniu warto przypomnieć uczniom zasadę pisowni nazw przypadków (mała litera) oraz ich skrótów (wielka litera).</i>

2B.		celownik, liczba pojedyncza przyjacielowi	celownik, liczba mnoga przyjaciółom	narzędnik, liczba mnoga (z) przyjaciółmi	miejscownik, liczba mnoga (o) przyjaciółach
3.	II.1.1) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi; II.1.9) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany,	Bliżej – przysówek; Milcz – czasownik; Niekochana – imiesłów przymiotnikowy;			
4.	II.1.3) poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki oraz używa ich we właściwych kontekstach;	blisko bliżej najbliżej			
5.	II.1.1) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi;	W zależności od tytułów przygotowanych przez uczniów			
6.		D			
7.		W zależności od tytułów przygotowanych przez uczniów			
8.	II.2.4) rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu;	S.O.S. Znaczenie: międzynarodowy sygnał w alfabecie Morse’a oznaczający wezwanie o pomoc. Wybrany prawdopodobnie ze względu na łatwość zapamiętania (...)(- - -)(...) Z czasem zaczęto interpretować ten sygnał jako skrótowiec, między innymi od frazy save our souls / skins (ratujcie nasze dusze / skóry), save our ship (ratujcie nasz statek) lub send out succour (wyślijcie pomoc). Wyraz/wyrażenie bliskoznaczne: na pomoc; pomocy, na ratunek			
9.	II.1.8) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych; II.2.2) rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców; II.2.4) rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu;	Światłocienie – to wyraz złożony, powstał poprzez połączenie dwóch wyrazów światło+cienie Barcelona – nazwa własna (nazwa miasta, nazwa geograficzna); S.O.S - skrótowiec			
10.	II.1.8) zna zasady tworzenia wyrazów złożonych; II.2.2) rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, używa poprawnych form gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców; II.2.4) rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu;	Światłocienie – A, C, G Barcelona – E, D, G (to też nazwa własna); S.O.S – B, F			
11.	II.1.10) rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, pojedyncze i złożone (współrzędnie i podrzędnie), równoważniki zdań,	A			
12.		A 3			
13.		W zależności od tytułów przygotowanych przez uczniów			

	rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone – i rozumie ich funkcje;	
14.	II.1.1) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi; II.1.4) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik);	BD
15.	I.2.6) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym; II.2.3) zna sposoby wzbogacania słownictwa;	A. Oczko w głowie – ktoś dla nas ważny, ulubieniec, obiekt naszej troski; B. Na przykład: Dla swoich rodziców jestem oczkiem w głowie . Marcinek Borowicz był oczkiem w głowie matki.
16.	II.3.2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich; II.4.1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; II.4.6) zna zasady pisania nazw własnych i nazw pospolitych;	Niepoprawnie zapisano tytuły nr 4, 7, 18 Poprawny zapis: Duszki, Król nocy, Na pamięć
17.	II.1.2) rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, osób, czasów i rodzajów gramatycznych – rozumie ich funkcje w wypowiedzi	Milcz - Wracaj, Popatrz na mnie
18.	II.1.1) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik) i wskazuje różnice między nimi;	Zamykam <u>się</u> na świat Synku <u>mój</u> Po <u>mojej</u> stronie <u>Ja</u> tak umiem Popatrz na <u>mnie</u> <u>Moje</u>
19.		W zależności od tytułów przygotowanych przez uczniów
20.	II.1.7) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń;	A. Żmija B. Formantu użyto do stworzenia nazwy miejsca; C. C
21.	II.1.9) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich	Czekając – imiesłów przysłówkowy

	tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie;		
22.	II.1.6) przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, a także zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu;	Na przykład: z.z. współrzędnie: Popatrz na mnie i uśmiechnij się. z.z. podrzędnie: Popatrz na mnie, ponieważ nie lubię	
23.	II.3.2) rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich; II.4.1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym; II.4.6) zna zasady pisania nazw własnych i nazw pospolitych; III.1.4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;	<i>Najlepiej, żeby wspólnie z uczniami stalić możliwe stanowiska i zebrać do nich argumenty. Zadanie może być punktem wyjścia do rozpoczęcia dyskusji. Warto zebrać jak najwięcej argumentów i kontrargumentów;</i>	
		Moim zdaniem autorzy okładek, plakatów, czy czołówek filmowych powinni respektować zasady ortograficzne. 1. Zasady ortograficzne ustalono dla wszystkich, którzy posługują się językiem polskim. Są specyficzną cechą naszego języka. Nie ma powodu, by autorzy okładek czy plakatów ich nie respektowali. 2. Okładki, plakaty, czołówki filmowe są powszechnie dostępne. Niepoprawne zapisy mogą w ten sposób docierać do dużego grona osób i utrwalać niepoprawną pisownię, a to jest niekorzystnym zjawiskiem. 3. Młodzi ludzie często wzorują się na swoich idolach muzycznych. Ich płyty są również pewnym wzorem. Nieporadne napisy mogą więc dawać młodym ludziom złe wzorce.	Moim zdaniem autorzy okładek, plakatów, czy czołówek filmowych nie muszą respektować zasad ortograficznych. 1. Wizja plastyczna nie musi się zgadzać z rzeczywistością. Artyści mogą przetwarzać rzeczywistość, a więc i zasady ortograficzne. 2. Zadaniem okładki lub plakatu jest zwracać uwagę odbiorców. Niepoprawny zapis może właśnie temu służyć.
24.	Znajomość lektur obowiązkowych;	<i>Zadanie końcowe uczniowie mogą wykonywać samodzielnie (jako tzw. pracę domową). Warto jednak najpierw omówić z nimi zaprezentowane w zadaniu przykłady i zwrócić uwagę na to, co wykonywaniu takiej pracy jest ważne – związek grafiki z lekturą, sposób formułowania tytułów i ich zgodność z treścią lektury.</i>	